



Fastställd av Sveriges Veterinärförbunds styrelse 2024-02-14 med stöd av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om specialistkompetens för veterinärer (SJVFS 2021:25, saknr C25).

Godkänd av ÖSK vid möte 2023-12-01.

ÖVERGRIPANDE UTBILDNINGSPLAN

för specialistutbildning steg 2 - i sjukdomar hos hund och katt

Gäller antagning från och med förbundsstyrelsens beslutsdatum.

Utbildningsplanen är övergripande för samtliga ämnesområden. Därutöver anges specifika krav och kunskapsmål för respektive ämnesområde i deras specifika utbildningsplaner som finns under Specialistutbildning på utbildningsanordnarens webbplats www.svf.se

Utbildningen

Utbildningen till specialist inom ett specifikt ämnesområde (även benämnt "specialistområde") inom sjukdomar hos hund och katt (enligt SJVFS 2021:25) benämns steg 2. Veterinär som antagits till och genomgår specialistutbildning benämns aspirant.

Utbildningsanordnaren - examinations- och styrkommitté

Sveriges Veterinärförbund (SVF) är utbildningsanordnare för specialistutbildningarna enligt SJVFS 2021:25. Utbildningsanordnaren utser en examinations- och styrkommitté (ESK) för respektive ämnesområde inom vilket steg-2-utbildning i sjukdomar hos hund och katt erbjuds. Utbildningsanordnaren utser också en övergripande styrkommitté (ÖSK) för specialistutbildningen steg 2.

Det är respektive ESK, som för SVF:s räkning, ansvarar för slutligt godkännande av aspirantens handlingar samt prövning av att aspiranten genomfört hela utbildningen och uppfyller samtliga utbildningskrav och kunskapsmål. Respektive ESK genomför även examinationen och beslutar om aspirantens resultat är godkänt eller underkänt.

Utbildningens mål

Efter genomgången ämnesutbildning ska aspiranten ha ytterligare fördjupade kunskaper och färdigheter inom ämnet (enligt SJVFS 2021:25, bilaga 8 samt enligt den föreliggande utbildningsplanen inklusive de specificerade kunskapsmålen för

respektive ämnesområde i bilaga 1), jämfört med den veterinär som genomfört specialistutbildningen steg 1 inom sjukdomar hos hund och katt.

Veterinären ska inom sitt ämnesområde:

1. Vara väl förtrogen med vetenskaplig metodik samt områdets vetenskapliga utveckling.
2. Ha en hög klinisk kompetens.
3. Aktivt kunna bidra till andra veterinärers fortbildning.
4. Genom eget arbete kunna föra ämnesområdet framåt.

Specificerade kunskapsmål för respektive ämnesområde finns i de specifika utbildningsplanerna i bilaga 1:

Bilaga 1a	Bilddiagnostik	Bilaga 1f	Reproduktion
Bilaga 1b	Dermatologi	Bilaga 1g	Oftalmologi
Bilaga 1c	Internmedicin	Bilaga 1h	Odontologi
Bilaga 1d	Kardiologi	Bilaga 1i	Neurologi
Bilaga 1e	Kirurgi		

Utbildningens omfattning och innehåll

Specialistutbildning steg 2 i sjukdomar hos hund och katt omfattar enligt Jordbruksverkets föreskrift delmomenten:

- handledd tjänstgöring – minst tre års heltidstjänstgöring inom ämnesområdet.
- kompletterande utbildning i form av fördjupningskurser och konferenser inom ämnesområdet.
- litteraturstudier inom det aktuella ämnesområdet samt
- självständigt skriftligt arbete

Samtliga delmoment i utbildningen samt examination bör vara genomförda inom sex år efter antagningen. Examinationen får dock genomföras upp till tio år efter antagning. Vid föräldraledighet eller längre tids sjukskrivning (längre än två veckor) får perioden förlängas motsvarande tid. Tjänstledighet eller andra särskilda skäl kan vara grund för att perioden får förlängas, efter bedömning av respektive ämnesområdes ESK, i varje enskilt fall.

Handledd tjänstgöring

För specialistkompetens krävs minst tre års handledd heltidstjänstgöring huvudsakligen inom specialistområdet och med godkänd huvudhandledare, eller motsvarande tid vid deltidstjänstgöring. Specifika krav på handledning finns i de specifika utbildningsplanerna för respektive ämnesområde. Tjänstgöringen kan ske vid ett eller flera tjänstgöringsställen med en sammantagen verksamhet, kompetens och utrustning som möjliggör att aspiranten kan genomföra de moment som krävs och uppnå samtliga kunskapsmål. Tjänstgöringsställe ska vara ett djursjukhus, eller en klinik med huvudsaklig inriktning på ämnesområdet. På

aspirantens ordinarie tjänstgöringsställe bör det finnas motsvarande minst tre heltidsveterinärtjänster.

Tjänstgöringen ska fördelas så att aspiranten får den erfarenhet och de fall som krävs för att aspiranten ska kunna uppfylla samtliga utbildningskrav och kunskapsmål i alla olika delar av ämnesområdet. Aspiranten och huvudhandledaren är tillsammans ansvariga för att kraven uppfylls. Detta ska fortlöpande styrkas av handledaren i aspirantens loggbok.

Under det första året av den handledda tjänstgöringen bör varje period omfatta minst sex månaders sammanhängande tid för att kunna tillgodoräknas. Under det andra och tredje året kan även kortare perioder tillgodoräknas.

Aspiranten ska under tjänstgöringen

- Tillbringa minst tre månader i klinisk verksamhet med huvudhandledaren.
- Tillbringa sammanlagt minst sex veckor, fördelat på olika tillfällen, i klinisk verksamhet hos internationell specialist (Diplomate) inom ämnesområdet. Minst en av dessa perioder ska tillbringas hos en specialist verksam utanför Sverige. Den internationella specialisten (Diplomate) får inte vara någon av aspirantens handledare och inte heller annan veterinär på de arbetsplatser som finns upptagna som tjänstgöringsställe i aspirantens individuella utbildningsplan.

Kompletterande utbildning

Den kompletterande utbildningen ska bestå av kurser och vetenskapliga möten inom specialistområdet som ska ha god spridning på områdets olika delar. Aspiranten ska under den kompletterande utbildningen:

- Delta i kurser och vetenskapliga möten enligt bilaga 1 med specifik utbildningsplan för respektive ämnesområde.
- Hålla minst två presentationer inom ämnesområdet, vid två olika tillfällen, varav minst en ska vara en muntlig presentation på ett nationellt eller internationellt vetenskapligt möte medan den andra presentationen kan vara poster eller föreläsning på kurs eller liknande som håller minst den nivå som krävs för steg 1 godkännande. Enkla fallpresentationer godkänns inte.

Litteraturstudier

Aspiranten ska vid sidan av den kliniska tjänstgöringen fortlöpande fördjupa och utveckla sina veterinärmedicinska kunskaper genom att studera aktuell litteratur inom specialistområdet. Kunskaperna prövas vid examinationen.

En viktig del av de egna studierna är förberedelse inför presentationer av olika slag. Aspiranten bör också uppmuntras att delta i så kallade "journal clubs" på arbetsplatsen.

Litteratur- och tidskriftsförteckning

Rekommenderad litteratur meddelad av respektive ESK är avsedd som ett stöd för aspiranten i studierna för att uppnå kunskapsmålen.

Skriftligt arbete och skriftlig dokumentation

Utbildningen omfattar även självständiga skriftliga arbeten. De ska vara relevanta för specialistområdet och bestå dels av en vetenskaplig artikel eller motsvarande, dels av fallbeskrivningar.

Aspiranten ska som huvudförfattare skriva en **vetenskaplig artikel**, inom huvudämne eller randområden som definieras för respektive ämnesområde i bilaga 1. Artikeln ska vara publicerad eller accepterad i en internationell vetenskaplig tidskrift med peer review system.

Aspiranten ska skriva **fallbeskrivningar enligt riktlinjer för respektive ämnesområde** (se de specifika utbildningsplanerna bilaga 1). Fallbeskrivningarna skall utföras individuellt utan hjälp av handledare och skall åskådliggöra aspirantens förmåga att utreda och hantera fall inom ämnet. Fallbeskrivningarna fördelas jämnt över utbildningstiden.

Aspiranten ska under utbildningstiden även föra **fallförteckning, enligt mall för respektive ämnesområde** (se under *Steg 2 fr o m 2022* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>). Fallförteckningen ska omfatta minst 500 fall där aspiranten är huvudansvarig. Fallen ska fördelas mellan olika diagnoser, djurslag och raser. Redovisade fall ska gå att kontrollera genom angivande av journalnummer. Förteckningen ska vidimeras med signatur av huvudhandledaren.

Fallförteckning och fallbeskrivningar ska godkännas av ESK innan aspiranten får gå upp i examination.

Individuell utbildningsplan

Aspiranten ska tillsammans med huvudhandledaren ta fram en *individuell* utbildningsplan som ska utgå från kunskapsmålen för specialistområdet.

Utbildningsplanen ska omfatta de fyra delmomenten enligt SJVFS 2021:25. Den ska specificera tjänstgöring, moment och utbildning som behövs för att aspiranten ska uppfylla de specifika kunskapsmålen för specialistområdet som anges i denna utbildningsplan (med bilaga 1) och SJVFS 2021:25 (med bilaga 8).

För den aspirant som i sin ordinarie tjänstgöring inte kan uppfylla samtliga kunskapsmål ska delar av utbildningen förläggas till tjänstgöringsställe där dessa kan uppfyllas. Uppgifter om "övriga tjänstgöringsställen" ska finnas i den individuella utbildningsplanen och det ska även anges vilka moment och mål som aspiranten ska uppfylla där. Ett tjänstgöringsställe måste ha en verksamhet, utrustning med mera som möjliggör för aspiranten att uppfylla de angivna målen.

Den individuella utbildningsplanen ska vara fastställd och godkänd av ESK för respektive ämnesområde innan utbildningen får påbörjas och ska därefter kunna uppvisas på anmodan.

Huvudhandledaren ska tillsammans med aspiranten gå igenom utbildningsplanen regelbundet för att kontrollera att aspirantens utbildning följer planen. Om så inte är fallet bör planen revideras. Det rekommenderas att utbildningsplanen följs upp två gånger årligen.

Vid större förändringar såsom byte av tjänstgöringsplats eller handledare skall en reviderad version av den individuella utbildningsplanen skickas in till respektive ESK för godkännande.

Mall för den individuella utbildningsplanen för respektive ämnesområde finns under *Steg 2 fr o m 2022* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>

Dokumentation av utbildningen

Loggbok

Dokumentation över utbildningen och intygande sker i form av en loggbok enligt en ämnesspecifik mall. Av loggboken ska framgå att aspiranten genomfört alla delmoment och uppfyllt samtliga krav och praktiska och praktiskt relaterade kunskapsmål för respektive ämnesområde enligt *SJVFS 2021:25 (med bilaga 8) samt enligt denna utbildningsplan* för specialistutbildning steg 2 inom sjukdomar hos hund och katt och de ämnesspecifika utbildningsplanerna i bilaga 1.

Genomförda moment och uppnådda kunskapsmål ska fortlöpande dokumenteras i loggboken och *samtliga ska intygas av huvudhandledaren*. I loggboken bör också föras in aspirantens och handledarens gemensamma egna planering med en ungefärlig tidsplan för när under utbildningstiden olika mål ska vara uppfyllda.

Aktiviteter som genomförs under ledning av en biträdande handledare (se vidare nedan) kan också intygas av denne i loggboken. *Om en biträdande handledare ansvarar för aspirantens handledning på annat tjänstgöringsställe än där huvudhandledaren finns, BÖR detta ske.* Aktivitet eller kunskapsmål med biträdande handledares godkännande ska dock även ha godkännande från huvudhandledaren.

Loggboken utgör grund för avstämning tillsammans med handledaren av hur aspiranten ligger till i förhållande till sin individuella utbildningsplan, och vid behov revideras planen. Loggboken utgör också en del av underlaget för respektive ESKs senare bedömningen av om aspiranten har genomfört utbildningen tillfredställande, för att få gå upp i examination.

Loggboken ska även innehålla kurser och annan kompletterande kunskapsinhämtning liksom fallförteckningen, som samtliga ska intygas av huvudhandledaren.

Det som intygas i loggboken ska kunna styrkas genom journalanteckningar, kursintyg eller liknande, vilka på anmodan ska kunna visas upp för utbildningsanordnaren.

Ämnesspecifik mall för loggboken finns under *Steg 2 fr o m 2022* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/> I loggboksmallen finns, listade, de utbildningskrav och kunskapsmål som ska uppfyllas under utbildningen.

Handledare

Veterinär som genomför specialistutbildningen ska ha en **huvudansvarig handledare** (huvudhandledare) som ska godkännas av ESK för respektive ämnesområde innan utbildningen får påbörjas. Huvudhandledaren bör tjänstgöra där veterinären huvudsakligen genomför sin specialistutbildning. Huvudhandledaren måste kunna intyga samtliga

aktiviteter som aspiranten vill kunna åberopa.

Aspiranten ska tillsammans med huvudhandledaren lägga upp en individuell plan för utbildningen. Huvudhandledaren har en viktig uppgift i att medverka till att utbildningsplanen blir så fullständig och ändamålsenlig som möjligt gentemot gällande krav för utbildningen.

Huvudhandledaren ska handleda aspiranten så att aspiranten har möjlighet att genomföra utbildningens delmoment och uppnå de gällande kunskapsmålen. Handledningen ska ges kontinuerligt i form av stöd och vägledning. En handledare får inte samtidigt ansvara för fler aspiranter än att varje aspirant får stöd i tillräcklig omfattning. Som huvudhandledare ska handledaren som regel inte ansvara för fler än två aspiranter.

När aspiranten har uppfyllt kunskapsmål för utbildningen ska detta intygas löpande av huvudhandledaren, i loggboken för utbildningen. Efter genomförd utbildning ska huvudhandledaren intyga att aspiranten har genomfört samtliga delmoment av specialistutbildningen samt uppfyllt samtliga krav och mål för utbildningen.

Handledare inom utbildningsprogrammet ska hålla sig väl insatt i programmets utformning, handledares ansvarsområden, kunskapsmålen samt regler för dokumentation och intygande av dessa. Veterinär som är huvudhandledare bör genomgå handledarutbildning som tillhandahålls av utbildningsanordnaren.

Biträdande handledare kan vid behov utses av huvudhandledaren för att handleda aspiranten i vissa delar av utbildningen. Om delar av utbildningen är förlagd till annat tjänstgöringsställe än det där huvudhandledaren finns ska, som regel, en biträdande handledare utses där. Biträdande handledare ska redovisas i den individuella utbildningsplanen med formell kompetens och ska godkännas av ESK för respektive ämnesområde innan utbildningen får påbörjas.

En biträdande handledare har ett visst övergripande handledaransvar till skillnad från de olika veterinärer som i den dagliga tjänstgöringen handleder aspiranten i olika enstaka moment ex vis olika kirurgiska åtgärder eller handläggning av olika medicinska fall; dessa veterinärer räknas således inte som biträdande handledare.

Om byte av huvudhandledare/biträdande handledare behöver ske eller ytterligare biträdande handledare behöver utses under utbildningen ska den individuella utbildningsplanen revideras enligt det och skickas för godkännande av respektive ESK.

Både huvudhandledare och biträdande handledare ska i första hand vara av Jordbruksverket godkänd specialist inom det område som utbildningen avser eller i andra hand inneha motsvarande kunskaper och kompetens (4 kap 5 § SJVFS 2021:25). "Motsvarande kunskaper och kompetens" bedöms av ESK för respektive ämnesområde.

Se vidare *Riktlinjer för handledare*, under Specialistutbildning/Steg 2 fr o m 2022, på utbildningsanordnarens webbplats www.svf.se

Examination

Efter genomförd utbildning ska veterinären genomgå examination. Examination anordnas som regel en gång per år och genomförs av respektive ESK.

Aspiranten ansöker till respektive ESK om att få examineras. Innan aspiranten får genomgå examination ska denne redovisa intygad dokumentation av att alla fyra delmoment i utbildningen är genomförda och samtliga krav, och praktiska och praktiskt relaterade kunskapsmål är uppfyllda – och ESK ska ha godkänt dokumentationen.

Vid examinationen prövas aspirantens kunskaper och färdigheter gentemot kunskapsmålen i SJVFS 2021:25, bilaga 8 samt i föreliggande övergripande utbildningsplan för specialistutbildning steg 2, inklusive de specificerade kunskapsmålen för respektive ämnesområde i bilaga 1.

Examinationen består av en skriftlig del och kan även kompletteras med muntliga och praktiska delar. För mer information – se det aktuella ämnesområdets specifika utbildningsplan. ESK för respektive ämnesområde beslutar om godkännande eller underkännande av aspiranten.

Examination skall ske senast tio år efter påbörjad utbildning. Vid särskilda skäl såsom föräldraledighet samt längre tids sjukskrivning kan perioden förlängas med motsvarande tid efter respektive ESKs bedömning i varje enskilt fall.

Intyg på genomgången specialistutbildning

Utbildningsanordnaren utfärdar efter godkänd examination ett examensbevis om genomgången specialistutbildning. Examensbeviset utgör underlag för ansökan om godkännande som specialist i ämnesområdet inom hundens och kattens sjukdomar, som görs hos Jordbruksverket via en e-tjänst. Närmare information om hur man ansöker finns på Jordbruksverkets webbplats <https://jordbruksverket.se/>

Tillgodoräknande av tidigare aktiviteter

Veterinären kan ansöka om att få tillgodoräkna sig handledd tjänstgöringstid och kurser som genomförts under upp till 3 år innan specialistutbildningen i steg 2 påbörjats. Möjligheten till tillgodoräknande kan endast avse aktiviteter genomförda efter det att steg-1-utbildningen avslutats med godkänd examination.

Veterinären kan också ansöka om att få tillgodoräkna sig vetenskaplig artikel som är publicerad i en internationell vetenskaplig tidskrift innan utbildningen i steg 2 påbörjades, som del av det skriftliga arbetet.

Ansökan om tillgodoräknande ska göras skriftligen till ESK för respektive ämnesområde - samtidigt med ansökan om att få påbörja specialistutbildningen.

Se fullständiga villkor för tillgodoräknande i utbildningsanordnarens *Regler för tillgodoräknande i specialistutbildningen* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>

Ansökan till specialistutbildningen steg 2

Veterinär som önskar genomgå specialistutbildning i ett ämnesområde som erbjuds inom steg 2 i sjukdomar hos hund och katt, ansöker till utbildningsanordnaren, Sveriges Veterinärförbund (SVF) om att få påbörja utbildningen. Blankett och information om vad ansökan ska innehålla finns på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>

Utbildningens början kan tidigast vara det datum som ansökan har registrerats hos utbildningsanordnaren.

När utbildningsanordnaren har godkänt handlingarna i ansökan får den sökande ett skriftligt besked.

Antagningskrav

Den som vill påbörja specialistutbildningen i ett specifikt ämnesområde inom steg 2 ska:

- Inneha svensk veterinärlegitimation
- Vara en av Jordbruksverket godkänd specialist inom området sjukdomar hos hund och katt (steg 1).

Vidare krävs:

- Godkänd huvudansvarig handledare (huvudhandledare)
- Godkänd individuell utbildningsplan.
- Erlagd inträdesavgift.

Bilagor

- **Bilaga 1: Specifik utbildningsplan med specifika regler och kunskapsmål för varje ämnesområde.**

Bilaga 1a	Bilddiagnostik	Bilaga 1f	Reproduktion
Bilaga 1b	Dermatologi	Bilaga 1g	Oftalmologi
Bilaga 1c	Internmedicin	Bilaga 1h	Odontologi
Bilaga 1d	Kardiologi	Bilaga 1i	Neurologi
Bilaga 1e	Kirurgi		